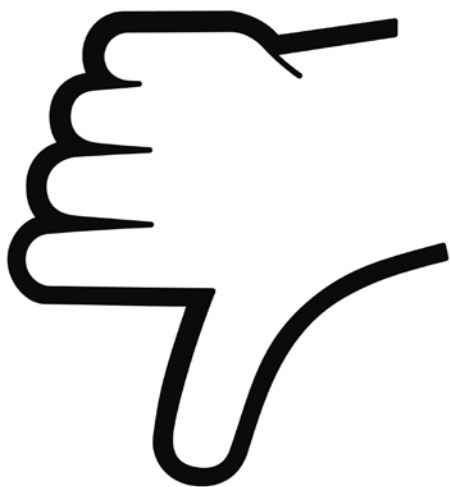

Print on demand: Pro et contra

Ser de akademiske forlag **faresignaler foran sig?** Det bør de i hvert fald gøre, hvis de vil klare sig i konkurrencen, mener en forsker. Forlagsdirektør svarer igen

De danske akademiske forlag er ikke professionelle nok

Niels Brügger, lektor på Informations- og Medievidenskab

Hvad betyder det for dit valg af forlag, at alle publikationer nu helst skal udgives på baggrund af peer reviewing?

–Det er klart, at forskningsindikatoren er adfærdsregulerende. Mit manuskript skal have gennemgået en vurdering af fagfæller med forskningskompetence. Når jeg henvender mig til et forlag, skal de derfor kunne tilbyde en professionel peer reviewing-proces som det første. Og hvad det punkt angår, mener jeg, at de danske akademiske forlag stadig har noget at lære. De skal op på et helt andet professionelt niveau, hvis de skal være interessante for os i den her peer reviewing-konkurrence. De konkurrerer om det samme lille marked. Det er de samme få mennesker, de skal have ma-

nuskripter fra. Så det skulle ikke undre mig, at der inden for fem år kun er to nationale akademiske forlag tilbage.

Går du bevidst uden om danske akademiske forlag, når du skal publicere?

–Jeg starter typisk med at rette henvendelse til et topranket internationalt tidsskrift og bevæger mig så nedad. Rankingsystemet og den øgede opmærksomhed mod internationalisering gør, at vi som forskere vælger store internationale forlag og tidsskrifter først. Førhen var det sådan, at en artikel typisk kom i et dansk tidsskrift, og så arbejdede man videre med den og forsøgte at sende den ind til et internationalt tidsskrift. Mit bud er, at det inden for ganske kort tid er omvendt. Så henvender de fleste forskere sig til internationale tidsskrifter eller forlag først, og så kan du måske lave en mere formidlende udgave på dansk bagefter.

Kunne du ikke ligeså godt etablere eget forlag og køre det som print on demand?

–Det er da i hvert fald ikke noget til hinder for, snarere tværtimod. Mine kollegaer og jeg her på Institut for Informations- og Medievidenskab har kompetencen til at reviewe inden for vores fagfelt – for det gør vi jo i stor stil i forvejen, og hvad skal vi så overhovedet med et forlag? Vi kan lave vores eget forlag med review-processen og køre det som print-on-demand. Print-on-demand er en rigtig god kombination af elektroniske publikationer og klassiske bøger i tryk – du får det bedste fra begge dele: Hurtighed og fleksibilitet – og du binder ikke kapital i et boglager.

Hvis du var ansat ved et dansk akademisk forlag ville du så gå ind på print on demand-området?

–For mig at se ligger der en guldgrube af viden i fx ph.d.-afhandlinger, som der kommer flere og flere af. Jeg har to ph.d.-studerende nu, der så snart deres afhandlinger er antaget, vil udgive dem som print on demand. Der kunne sagtens være mange andre, der var interesseret i at få deres ph.d.-afhandling i bogform. Her vil danske akademiske forlag faktisk kunne tjene nogle penge i porten.

Print on demand-servicen henvender sig til to målgrupper– dels til privatpersoner og dels til forlag. Så jeg ville da overveje, hvis jeg var et dansk akademisk forlag, at lancere en bogserie, der hed ph.d.-afhandlinger og få print on demand til at lave det tekniske og selv køre de mere klassiske forlagsydelse som forside, det grafiske element, markedsføring etc.

Hvad kan de danske akademiske forlag gøre for at tiltrække jer som forskere?

–Normalt tilbyder de danske forlag blot editorial review, dvs. de går ikke rigtig ind i den faglige substans. De skal være langt mere opsøgende. De skal kende miljøerne og have fat i folk med henblik på at få udarbejdet koncepter. Det er en måde at have en finger på pulsen og samtidig lave relationsopbygning.

Du har netop fået udgivet en artikel i det førende internationale tidsskrift inden for internetforskning, New media Society. Hvordan har processen været der?

–Den artikel har været igennem dobbelt blind peer review. Dvs. to forskellige fagfæller, som jeg ikke kender, har haft min anonymiserede artikel til gennemlæsning. De to fagfæller har så vurderet den ud fra en lang række parametre, som er opstillet af tidsskriftet. Jeg har derefter haft artiklen til revision, efterfulgt af endnu en ekstra blind proces, og nu, otte måneder efter artiklen blev indleveret, er den trykt. Og det er faktisk hurtigt i den her sammenhæng. Men pointen er, at kapaciteter inden for fagfeltet vurderer dit materiale af flere omgange. Og processen omkring publiceringen har kørt på et yderst professionelt niveau. Det er sådanne procedurer, jeg efterlyser hos de danske akademiske forlag.

